

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave o Nacrtu Odluke o sustavu unutarnjih kontrola

siječanj 2015.

Uvod

Dana 27. studenoga 2014. Hrvatska narodna banka je na svojim internetskim stranicama objavila Nacrt Odluke o sustavu unutarnjih (u nastavku teksta: Odluka).

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 8. prosinca 2014. putem elektroničke pošte na adresu zoki@hnb.hr.

Tijekom te javne rasprave Hrvatskoj narodnoj banci primjedbe i prijedloge dostavile su dvije kreditne institucije i Hrvatski institut internih revizora, Sekcija za banke i druge financijske institucije.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih prezentiraju se u nastavku dokumenta, grupirani prema pojedinim područjima Odluke.

1. Eksterno vrednovanje funkcije unutarnje revizije

1.1. *Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu*

Poslovi kontrolnih funkcija

Članak 7.

(5) Svaka kontrolna funkcija dužna je obavljati poslove u skladu s propisima, pravilima, načelima i standardima struke.

1.2. *Komentari u javnoj raspravi*

U komentaru se navodi da su postupci i pristupi eksternom vrednovanju funkcije unutarnje revizije određeni Međunarodnim standardom za stručnu provedbu unutarnje revizije 1312-Eksterno vrednovanje te pripadajućim Preporukama za rad 1312-1 i 1312-2 izdanim od strane Instituta internih revizora koji se primjenjuju i u Republici Hrvatskoj te da većina kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj ne poštuje zahtjeve ovoga standarda u vezi provođenja eksternog vrednovanja funkcije unutarnje revizije čime dolazi do jaza u odnosu na zahtjeve Odluke o sustavu unutarnjih kontrola i Međunarodnih standarda za stručnu provedbu unutarnje revizije.

Predlaže se dopuna članka 7. stavka (5) kako slijedi: "Svaka kontrolna funkcija dužna je obavljati poslove u skladu s propisima, pravilima, načelima i standardima struke. U skladu sa standardima struke eksterno vrednovanje funkcije unutarnje revizije treba provoditi barem jednom svakih pet godina kvalificirani, neovisni ocjenjivač ili ocjenjivački tim izvan kreditne institucije."

1.3. *Očitovanje*

Primjedba nije prihvaćena.

Poslovi kontrolnih funkcija (funkcija kontrole rizika, funkcija praćenja usklađenosti i funkcija unutarnje revizije) regulirani su u članku 7. stavcima od 1. do 4. Odluke, dok se u stavku 5. istoga članka propisuje obveza obavljanja poslova svake kontrolne funkcije u skladu s propisima, pravilima, načelima i standardima struke. Dakle, svaka kontrolna funkcija dužna je obavljati poslove i u skladu s načelima i standardima struke.

Stoga Hrvatska narodna banka smatra da nema potrebe u stavku 5. članka 7. dodatno propisivati obvezu eksternog vrednovanja funkcije unutarnje revizije barem jednom svakih pet godina, jer je to standard struke. Kako se navodi u komentarima, postupci i pristupi eksternom vrednovanju funkcije unutarnje revizije određeni Međunarodnim standardom za stručnu provedbu unutarnje revizije 1312-Eksterno vrednovanje te pripadajućim Preporukama za rad 1312-1 i 1312-2 izdanim od strane Instituta internih revizora primjenjuju se i u Republici Hrvatskoj.

2. Dostavljanje operativnih izvješća funkcije unutarnje revizije revizorskom odboru

2.1. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Izvješća kontrolnih funkcija Članak 8.

(1) Kontrolne funkcije sastavljaju:

- 1) operativna izvješća,
- 2) izvješća o radu kontrolne funkcije.

(2) Kontrolna funkcija sastavlja izvješća iz stavka 1. točke 1. ovog članka u skladu s poslovima koje obavlja i utvrđenim operativnim planovima rada.

(3) Izvješće iz stavka 1. točke 1. ovog članka dostavlja se članu uprave odgovornom za područje koje je bilo predmetom revizije, kontrole odnosno obavljenog posla i odgovornim osobama organizacijskog dijela kreditne institucije u čijoj je nadležnosti područje poslovanja koje je bilo predmetom kontrole, revizije odnosno obavljenog posla.

(4) Unutarnja revizija dužna je izvješće iz stavka 1. točke 1. ovog članka dostaviti i revizorskom odboru kreditne institucije.

2.2. Komentari u javnoj raspravi

U članku 8. stavku 4. Odluke propisano je da unutarnja revizija mora slati svoja operativna izvješća (redovna) i revizorskom odboru kreditne institucije. Smatramo da je revizorski odbor dovoljno informiran o izvještajima preko kvartalnih izvješća o radu unutarnje revizije i da propisivanje još i ovih izvještaja može biti kontraproduktivno (osobito za velike banke gdje ima tijekom godine puno izvještaja), a isto tako može predstavljati dodatni rizik sigurnosti jer se povjerljivi izvještaji šalju izvan sustava. Predlažemo da se u članku 8. stavak 4. riječ "dužna je" zamijeni s "može".

2.3. Očitovanje

Primjedba se djelomično prihvaća.

U konačnoj verziji Odluke stavak 4. briše se. Smatramo da nije potrebno u članku 8. stavku 4. riječ "dužna je" zamijeniti s riječju "može" jer prema stavku 5. članka 8. Odluke osoba odgovorna za rad pojedine kontrolne funkcije, ako to procijeni potrebnim, može pojedinačno operativno izvješće dostaviti, između ostalog, i revizorskom odboru kreditne institucije.

3. Izvješće o radu kontrolne funkcije

3.1. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Izvješće o radu kontrolne funkcije
Članak 9.

(1) Izvješće o radu kontrolne funkcije iz članka 8. stavka 1. točke 2. sadržava najmanje:

- 1) izvješće o ostvarivanju godišnjeg plana rada,
- 2) popis svih obavljenih planiranih poslova,
- 3) popis svih obavljenih izvanrednih poslova,
- 4) popis planiranih, a neizvršenih poslova i razloge neizvršenja plana,
- 5) sažetak najvažnijih činjenica utvrđenih u obavljenim kontrolama, revizijama odnosno obavljenim ostalim poslovima,
- 6) opću ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola u područjima koja su bila predmetom kontrole odnosno revizije,
- 7) opću ocjenu adekvatnosti i učinkovitosti sustava upravljanja pojedinim rizikom odnosno rizicima u kreditnoj instituciji i
- 8) izvješće o izvršenju prijedloga, preporuka i mjera za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti te nedostataka i slabosti utvrđenih tijekom obavljenih kontrola odnosno revizija i razloge njihova neizvršenja.

(2) Funkcija unutarnje revizije dužna je izvješće iz stavka 1. ovog članka dostaviti tromjesečno upravi i revizorskom, odnosno odgovarajućem odboru osnovanom od nadzornog odbora, polugodišnje nadzornom odboru kreditne institucije te jednom godišnje Hrvatskoj narodnoj banci.

(3) Funkcija praćenja usklađenosti i funkcija kontrole rizika dužne su izvješće iz stavka 1. ovog članka dostaviti polugodišnje upravi i nadzornom odboru kreditne institucije te jednom godišnje Hrvatskoj narodnoj banci.

(4) Izvješće o radu kontrolne funkcije mora potpisati osoba odgovorna za rad pojedine kontrolne funkcije.

(5) Kreditna institucija dužna je izvješća o radu kontrolnih funkcija dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

3.2. Komentari u javnoj raspravi

Članak 9. stavak 1. regulira minimalan sadržaj izvješća o radu za sve tri kontrolne funkcije u kreditnoj instituciji. Međutim, u točki 6. navodi se opća ocjena adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola u područjima koja su bila predmetom kontrole odnosno revizije. Ispitivanje i vrednovanje adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola je u nadležnosti funkcije unutarnje revizije. Funkcija praćenja usklađenosti nema u svojoj nadležnosti

ispitivanje i vrednovanje adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola, zbog čega i prema mišljenju Hrvatske narodne banke objavljenom na web-u, funkcija praćenja usklađenosti u izvještaju o radu ne treba uključivati opću ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola u područjima koja su bila predmetom kontrole.

Stoga se predlaže izuzeti točku 6. iz članka 9. stavka 1. kao obavezan element izvještaja o radu svih kontrolnih funkcija ili dodati tekst: "ovisno o poslovima kontrolne funkcije," na način da odredba iz članka 9. stavka 1. glasi: "(1) Izvješće o radu kontrolne funkcije iz članka 8. stavka 1. točke 2., ovisno o poslovima kontrolne funkcije, sadržava najmanje:"

3.3. Očitovanje

Primjedba se prihvaća.

U konačnoj verziji Odluke dodan je tekst "ovisno o poslovima kontrolne funkcije" tako da stavak 1. članka 9. glasi:

"Izvješće o radu kontrolne funkcije
Članak 9.

(1) Izvješće o radu kontrolne funkcije iz članka 8. stavka 1. točke 2., ovisno o poslovima kontrolne funkcije, sadržava najmanje:

- 1) izvješće o ostvarivanju godišnjeg plana rada,
- 2) popis svih obavljenih planiranih poslova,
- 3) popis svih obavljenih izvanrednih poslova,
- 4) popis planiranih, a neizvršenih poslova i razloge neizvršenja plana,
- 5) sažetak najvažnijih činjenica utvrđenih u obavljenim kontrolama, revizijama odnosno obavljenim ostalim poslovima,
- 6) opću ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola u područjima koja su bila predmetom kontrole odnosno revizije,
- 7) opću ocjenu adekvatnosti i učinkovitosti sustava upravljanja pojedinim rizikom odnosno rizicima u kreditnoj instituciji i
- 8) izvješće o izvršenju prijedloga, preporuka i mjera za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti te nedostataka i slabosti utvrđenih tijekom obavljenih kontrola odnosno revizija i razloge njihova neizvršenja."

4. Izvješća o radu funkcije unutarnje revizije

4.1. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba navedena u točki 3.1. (članak 9. stavak 2. Odluke)

4.2. Komentari u javnoj raspravi

S obzirom da se polugodišnje izvješće unutarnje revizije sastoji iz I i II tromjesečja, odnosno III i IV tromjesečja, predlažemo da se i revizorskom odboru dostavljaju polugodišnja izvješća (koja sadrže oba tromjesečja) te da se izvješća za II tromjesečje i za IV tromjesečje ne bi trebala još posebno raditi. Što se tiče godišnjeg izvješća koje se dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci, ono se također dostavlja upravi i nadzornom odboru te nema razloga da se ne dostavi i revizorskom odboru.

Predlažemo izmijeniti stavak 2. članka 9. u sljedeći tekst: "Funkcija unutarnje revizije dužna je izvješće iz stavka 1. ovog članka dostaviti za I i III tromjesečje upravi i revizorskom (odnosno odgovarajućem odboru osnovanom od nadzornog odbora), polugodišnje nadzornom odboru kreditne institucije, upravi i revizorskom odboru te jednom godišnje Hrvatskoj narodnoj banci, upravi, nadzornom odboru i revizorskom odboru.

4.3. Očitovanje

Primjedba nije prihvaćena.

U članku 9. stavku 3. propisuje se učestalost dostavljanja izvješća o radu funkcije unutarnje revizije revizorskom i/ili drugom odgovarajućem odboru osnovanom od nadzornog odbora, upravi, nadzornom odboru i Hrvatskoj narodnoj banci. Smatramo da su odredbe jasne i da je iz stavka 3. članka 9. razvidno da funkcija unutarnje revizije četiri puta godišnje dostavlja izvješće o radu upravi i revizorskom odboru, odnosno odgovarajućem odboru osnovanom od nadzornog odbora, dvaput godišnje unutarnja revizija dostavlja izvješće o radu nadzornom odboru kreditne institucije, a jedanput godišnje Hrvatskoj narodnoj banci.

5. Ostalo

5.1. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Odredba nije propisana Odlukom.

5.2. Komentari u javnoj raspravi

Smatra li se voditelj sigurnosti informacijskog sustava kontrolnom funkcijom? Ako da, predlažemo da bude eksplicitno naveden Odlukom o sustavu unutarnjih kontrola. Da li se na voditelja sigurnosti informacijskog sustava primjenjuje članak 4. Odluke o aktu o kontrolnoj funkciji?

5.3. Očitovanje

Voditelj sigurnosti informacijskog sustava ne smatra se kontrolnom funkcijom u smislu Odluke o sustavu unutarnjih kontrola, pa se slijedom te činjenice na njega izravno ne primjenjuje članak 4. Odluke koji određuje minimalni sadržaj akta o kontrolnoj funkciji. Odlukom o primjerenom upravljanju informacijskim sustavom ("Narodne novine", br. 37/2010.) određene su obveze kreditne institucije vezane uz upravljanje informacijskim sustavom. Tako je, sukladno članku 9.

Odluke o primjerenom upravljanju informacijskim sustavom, uprava kreditne institucije dužna uspostaviti funkciju voditelja sigurnosti informacijskog sustava neovisnu o funkciji voditelja organizacijske jedinice za informacijsku tehnologiju te definirati njegove ovlasti, odgovornosti i djelokrug rada, a prema članku 6. iste Odluke, uprava kreditne institucije dužna je donijeti interne akte kojima se uređuje upravljanje informacijskim sustavom te osigurati provođenje tih akata.